

महागणपतिस्तोत्रं श्रीराघवचैतन्यविरचितम्

{॥ महागणपतिस्तोत्रं श्रीराघवचैतन्यविरचितम् ॥}

तच्छिष्यकृतया टिप्पण्या समेतम् ।

योगं योगविदां विधूतविविधव्यासङ्गशुद्धाशय-

प्रार्द्धूर्तसुधारसप्रसृमरध्यानास्पदाध्यासिनाम् ।

आनन्दप्लवमानबोधमधुरामोदच्छटामेदुरं

तं भूमानमुपास्महे परिणतं दन्ताबलस्यत्तुना ॥ १ ॥

दन्ताबलो गजसुप्तस्येवास्यं मुखं यस्य स गजाननसुदात्तुना तद्रूपेण

परिणतं तं भूमानं परं ब्रह्मोपास्महे । कीदृशं तम् । आनन्दो

ब्रह्मानन्दस्तेन प्लवमानः । लक्षणया पूर्णानन्दाभिन्न इत्यर्थः ।

ऋदृशो यो बोधस्तेन चिदानन्दमयं स्वरूपमुक्तम् । तद्विवर्तरूपः

प्रपञ्च एव मधुरामोदच्छटामेदुरं रूपितस्तेन मेदुरम् । पुनः कीदृशम् ।

योगविदां योगम् । कीदृशां योगविदाम् । विधूतो विविधो व्यासङ्गो यैरत

एव शुद्धा य आशयस्तस्मिन्प्रार्द्धूर्तः सुधारसः शान्तिसुखं येषां ते

च ते प्रसृमरं प्रसारि ध्यानं यस्मिन्नीदृशं यदास्पदं कन्दरादि

तदध्यासिनश्च तेषाम् ॥

तारश्रीपरशक्तिकामवसुधारूपानुगां यं विदु-

स्तस्यै स्तां प्रणतिर्गणाधिपतये यो रागिणाभ्यर्थाते ।

आमन्त्र्य प्रथमं वरेति वरदेत्यार्तेन सर्वं जनं

स्वामिन्ने वशमानयेति सततं स्वाहादिभिः पूजितः ॥ २ ॥

महागणपतिमन्त्रमुद्धरति - तारः प्रणवः, श्रीलक्ष्मीबीजम्,
परशक्तिर्मायाबीजम्, कामः कामबीजम्, वसुधा भूमिबीजम्, इति पञ्चरूपाणां
बीजानामनु गमित्यम्बरमेतादृशं यं साधका विदुस्तस्मै गणाधिपतये
प्रणतिः स्तादिति योजना । यः सततं स्वाहास्वधादिभिः शक्तिभिः
पूजितः । आर्तेन रागिणा प्रथमं वरेति ततो वरदेत्यामन्त्राभ्यर्थात् ।
अभ्यर्थनामेवाह - सर्वं जनं स्वामिन्ने वशमानयेति । स्वाहादिभिरित्यनेन
स्वाहास्तो मन्त्रः । अत्राधिपदं सर्वमिति च पदं ह्येदोनुरोधादुक्तम् ।
मन्त्रे तु गणपतये तथा सर्वजनमित्येकमेव पदम् । स्वामिन्निति च
मन्त्राद्विर्भूतम् ॥

कल्लोलाङ्गुलचुम्बिताम्बुदतताविष्णुद्रवास्तोनिधौ
द्वीपे रत्नमये सुरद्रुमवनामोदैकमेदस्विनि ।
मूले कल्लतरोर्महामणिमये पीठेह्मरारुहो
षट्केकाणकलितत्रिकोणरचनसङ्कर्णिकेह्मं भजे ॥ ७ ॥

कल्लोलानां महोमीणामङ्गलाः प्रान्तास्तैरान्निष्ठा मेघततिर्येनेतादृश
इष्णुरससमुद्रे सुरद्रुमाणां पारिजातादीनां वनं तदामोदेन परिपुष्टे ।
रत्नमयं द्वीपं वारिमध्यस्थलं तद्वत्तस्य कल्लतरोर्मूले महामणिमयं
पीठं तत्र षट्केकाणयुक्तत्रिकोणकर्णिकायुक्तेह्मरारुहो तन्नप्रसिद्धे
मातृकाकमलेह्मं महागणपतिं भजे ॥

चक्रप्रासरसालकार्मुकगदासद्वीजपूरद्विज-

व्रीह्यग्रोपलपाशपञ्कजकरं शुभाग्रजाग्रद्वटम् ।

आग्निष्टं प्रियया सरोजकरया रत्नस्फुरदृषया

माणिक्यप्रतिमं महागणपतिं विश्वेशमाशास्महे ॥ ४ ॥

चक्रं प्रसिद्धम्, प्रासस्त्रिशूलः, रसालकार्मुकमिम्बुधनुः, गदा प्रसिद्धा,

वीजपूरो मातुलिङ्गम्, द्विजः स्वकीयो दन्तः, व्रीह्यग्रं शालिमङ्गुरी,

उपलं प्रसिद्धम्, पाशपञ्कजे च प्रसिद्धे, एवं दशायुधानि करेषु

यस्य । शुभाग्रे पुङ्गवे जाग्रतिस्थितो घटो रत्नपूर्णो हेमकुण्डो यस्य ।

कमलहस्तया प्रियया दक्षिणहस्तेनालिङ्गितं माणिक्यप्रतिमं शोणच्छविं

सर्वेश्वरं महागणपतिमाशास्महे ॥

दानास्तःपरिमेदुरप्रसृमरव्यालश्विरोलम्बु-

त्सिन्दूरारुणगुणमण्डलयुगव्याजाप्रशस्तिद्वयम् ।

त्रैलोक्येष्टविधानवर्णसूत्रगं यः पद्मरागोपमं

धत्ते स श्रियमातनोतु सततं देवो गणानां पतिः ॥ ५ ॥

दानास्तसा मदाश्रुना परिमेदुरं व्यापुं प्रसृमराव्यालश्विनो

रोलम्बान्द्रमराविभतीति प्रसृमरव्यालश्विरोलम्बुत् ।

सिन्दूरेणारुणमेतादृशं कुण्डप्रदेशद्वयं तस्य

मिषात्रैलोक्येष्टविधानवर्णसूत्रगं त्रिभुवनशुभविध्यम्भरमनोऽम् ।

पद्मरागोपमं पद्मरागो लोहितकुण्डपमं प्रशस्तिद्वयं यो धत्ते स

गणानां पतिर्देवः सततं श्रियमातनोतु । यथा मृदशूलिष्ठे दारुफलके
रञ्जचूर्णं दत्त्वाङ्गराणि, तथा दानाशूलिष्ठे सिन्दूरवति कुम्भस्थले
भ्रमरा इत्युक्तं भवति ॥

ब्राम्यान्मन्दरघूर्णनापरवशम्फ्रीराश्विवीचिच्छटा-
सच्छायाश्चलचामरव्यातिकरश्रीगर्बसर्वंकुषाः ।
दिक्कान्ताघनसारचन्दनरसासाराः श्रयन्तां मनः
स्रच्छन्दप्रसरप्रलिप्तुवियतो हेरम्बदन्तत्रिषः ॥ ७ ॥

हेरम्बदन्तत्रिषो मनः श्रयन्ताम् । किंभूताः । ब्राम्यातो
मन्दरस्य घूर्णनावृत्तयस्तदायत्तस्य फ्रीराश्विवीचयो
लहर्षस्तासां छटा अग्रभागैः सदृशाः । पुनः कीदृशाः ।
चलचामरव्यातिकरश्रीगर्बसर्वंककुषाः । व्यातिकरो
व्यातिषङ्गः । दिक्कान्तेत्यादिरूपकम् । घनसारः कर्पूरः । तथा
स्रच्छन्दप्रसरप्रलिप्तुवियतोहनल्लसंचारकीर्णकाशाः । एतेन त्रिषां
बह्व्यं व्याज्यते ॥

मुक्ताजालकरश्चितप्रविकसन्नाणिक्यपुङ्गुच्छटा-
कान्ताः कश्चुकदम्बुश्चितघनाभोगप्रबालोपमाः ।
ज्योत्स्नापूरतरङ्गमन्त्रतरङ्गसंध्यावयस्यशिचरं
हेरम्बस्य जयन्ति दन्तकिरणकीर्णाः शरीरत्रिषः ॥ ९ ॥

मौक्तिकसमूहमिश्रितप्रदीप्तमार्गिक्यसमूहच्छटावकान्ता मनोहराः ।
शङ्खसमूहसंगतविस्तीर्णविद्रुमसमाः । ज्योत्स्नापूरतरङ्गे मन्त्रं
तरन्ती चासौ संध्या च तस्या वयस्याः साम्यांसथ्यः । एतादृशा हेरम्बस्य
दन्तकिरणैर्व्यापुः शरीरद्विषश्चिरं जयन्ति ॥

शुभाग्रकलितेन हेमकलशेनावर्जितेन म्हर-
न्नानारत्नचयेन साधकजनाङ्गभावयन्कोटिशः ।
दानामोदविनोदलुम्बमधुपत्रोत्सारणाविर्भव-
त्कर्णान्दोलनखेलनो विजयते देवो गणग्रामणीः ॥ ८ ॥

शुभाग्रधृतसुवर्णकलशसंगृहीतेन म्हरता
बहुद्वाद्बहिरपि निर्गच्छता मुक्तामार्गिक्यादिरत्नसमूहेन कोटिशः
साधकजनाङ्गभावयन्संख्यातानुपासकाङ्गम्पदा वर्धयन् ।
दानेत्यादि । आमोदो गन्धहर्षयोः । प्रोत्सारणमुच्चाटनं
तदर्थमाविर्भवत्कर्णान्दोलनक्रीडः । गणानामीश्वरो देवो विजयते ॥

हेरम्बं प्रणमामि यस्य पुरतः शाण्डिल्यमूले श्रिया
विभ्रत्याम्बुरुहे समं मधुरिपुञ्जे शङ्खचक्रे बहन् ।
न्याग्रोधस्य तले सहाद्रिसूतया शंभुस्तया दम्निगे
विभ्राणः परशुं त्रिशूलमितया पाशाङ्कुशाभ्यां शुभम् ॥ ९ ॥

शाण्डिल्यमूले विभ्रवृक्षस्याधो यस्य महागणपतेः पुरतोऽग्रभागे पद्मे

विभ्रत्या श्रिया समं ते प्रसिद्धे शङ्खचक्रे बहन्धुरिपूर्विभ्रुरस्ति ।

तथा यस्य दक्षिणे न्याग्रोधस्य तले वटवृक्षाधः पाशाङ्कुशाभ्यामितया

सहितयाद्रिसूतया पार्वत्या सह परशुं त्रिशूलं च विभ्राणः शंभुः

शिवोऽस्ति ॥

पश्चात्पिप्ललमाश्रितो रतिपतिर्देवस्य रत्योऽपले

विभ्रत्या सममैक्खवंग धनुरिष्णुपौष्पावहन्पङ्क च ।

वामे चक्रगदाधरः स भगवान्क्रोडः प्रियंगोस्तले

हस्तोद्यच्छुकशालिमङ्गरिकया देव्या धरण्या सह ॥ १० ॥

देवस्य पश्चिमे पिप्ललवृक्षस्याध उऽपले विभ्रत्या रत्या सममैक्खवंग

धनुः पङ्क पौष्पानिष्णुश्च बहन् रतिपतिः कामदेवोऽस्ति । अस्य च वामे

प्रियंगुवृक्षाधो हस्तोद्यच्छुकशालिमङ्गरिकयैकस्मिन्करे कीरमन्यत्र

कलमकनिशं विभ्रत्या धरण्या सह स प्रसिद्धो भगवान्क्रोडो वराहोऽस्ति

तं हेरम्बं प्रणमामीति पूर्वेणार्वयः ॥

षट्केकाणाश्रिषु षट्सु षड् गजमुखाः पाशाङ्कुशातीवरा-

विभ्राणाः प्रमदासथाः पृथुमहाशोणाश्वपुङ्गुत्रिषः ।

आमोदः पुरतः प्रमोदसुमुखो तं चाभितो दुर्मुखः

पश्चात्पार्श्वगतोऽस्य विघ्न इति यो विघ्नकर्तेति च ॥ ११ ॥

षट्केकाणस्य पीठस्य षट्सश्रिषु पालीषु षड् गजमुखा धेयाः ।

कीदृशास्ते । पाशाङ्कुशाभयवरान्हेस्तेषु विभ्राणाः । प्रमदानां सखाय
इति प्रमदासखाः । भार्यासहिता इत्यर्थः । पृथुश्चासौ महाशोणाश्रुनां
पद्मरागाणां पुङ्खुस्तद्विष्टं कान्तिर्येषां ते । यदि 'पृथुमहाः'
इति विसर्गान्तः पाठस्तदा भिन्नं पदम् । पृथुर्महो येषां ते ।
अकारान्तोऽपि महशब्दोऽस्ति । तेषां नामान्याह - पुरतोऽग्रकोणं आमोदः ।
तं चामोदमभितः प्रमोदसुमुखौ । पुरः कल्लितपूर्वदिगपेक्षयाग्निकोणे
प्रमोदः, एवमीशानकोणे सुमुख इत्यर्थः । पश्चात्पश्चिमकोणे दुर्मुखः ।
अस्य दुर्मुखस्य विघ्न इति यस्य नाम स एकस्मिन्पार्श्वे विघ्नकर्तेति
यस्य नाम स द्वितीयपार्श्वेऽस्ति । अर्थादेको नैरुत्यकोणे, अपरो बायव्ये
वर्तते ॥

आमोदादिगणेश्वरप्रियतमास्तत्रैव नित्यं स्थिताः
कान्तान्नेष्वरसङ्गमन्त्रदृशः सिद्धिः समृद्धिस्ततः ।
कान्तियर्मा मदनारतीत्यपि तथा कल्लेषु या गीयते
सान्या यापि मदद्रवा तदपरा द्राविण्यमूः पूजिताः ॥ १२ ॥

कान्तस्य स्वस्वभर्तुरालिङ्गनरसं जानन्त्यत एव मन्त्रा रागिणी दृग्यासां
ताः । आमोदादीनां पूर्वश्लोकान्जानां षष्ठां भार्यास्तेषां समीपे स्थिता धेय्याः ।
तासां नामानि च - सिद्धिः, समृद्धिः, कान्तिः, मदनारती, मदद्रवा,
द्राविणी चेति ॥

आश्लिष्टौ वसुधेत्यथो वसुमती ताभ्यां सितालोहितौ

वर्षन्तो वसु पार्श्वयोर्विलसतन्तो शङ्खापद्मौ निधी ।

अङ्गान्यथ मातरश्च परितः शक्रादयोऽङ्गाश्रया-

स्तद्वाह्ये कुलिशादयः परिपतत्कालानलज्योतिषः ॥ १७ ॥

वसुधया वसुमत्या च क्रमेणालिङ्गितौ शुक्लरज्जवर्णौ धनं वर्षन्तौ

तौ शङ्खापद्मसंज्ञौ प्रसिद्धौ निधी षटेकाणपार्श्वयोर्विलसतः ।

तयोर्ध्यानं कुर्यादित्यर्थः । अनु निधिध्यानानन्तरं हृदयानि

षडङ्गानि ध्यायेत् । परितो ब्राह्म्याद्या अष्ट मातरौ ध्यायाः ।

षटेकाणाद्विहिःस्थितेऽष्टदलकमल इन्द्रादयो दिक्पालास्तद्वाह्ये तेषां समीप

एव परिपतत्कालानलज्योतिषः प्रदीपुस्वरूपा इन्द्रादीनां हेतयो बज्राद्या

ध्यायाः ॥

इत्थं विष्णुशिवादितत्त्वतनवे श्रीवक्रतुण्डाय ह्यं-

काराङ्गिपुसमस्तदैत्यपृतनाराताय दीपुत्रिभ्ये ।

आनन्दैकरसावबोधलहरीविष्वस्तसर्वोर्मये

सर्वत्र प्रथमानमुक्त्वमहसे तस्मै परस्मै नमः ॥ १४ ॥

'हेरम्बं प्रणमामि' (९।१०) इति श्लोकाभ्यां

विष्णुशिवादिस्वरूपैस्तनुमूर्तिर्यस्य स तस्मै । आदिपदाङ्गस्मरक्रोडौ ।

ह्यंकारमात्रेण निरस्तसमस्तासुरसैन्यसमूहाय दीपुकान्तये । आनन्देति ।

निरतिशयसुखस्फुरणतरङ्गैर्दुरीकृतसम्पूर्णोर्मये । उर्मयः

षडभावविकाराः । ते च - जायते, अस्ति, वर्धते, विपरिणमते,

अपक्कीयते, नश्यतीति च । आनन्दैकरसावयोधलहरीभिर्विध्वस्ताः
सर्वेषां साधकानामूर्मयः षडिन्द्रियजन्या वृत्तयो यस्मादित्येके ।
उर्मिशब्देनाविद्यादयो योगशास्त्रप्रसिद्धाः क्लेशाः । सर्वत्र प्रथमानं
मुक्त्वं सुन्दरं महो यस्य तस्मै परस्मै जगतोहन्यस्मै नमः ॥

सेवाहेवाकिदेवासुरनरनिकरस्फारकोटीरकोटी-
कोटिव्याटीकमानद्व्यमगिसममगिश्रेणिभावेनिकानाम् ।
राजनीराजनश्रीसखचरणनखद्योतविद्योतमानः
श्रेयः स्त्रेयः स देयान्मम विमलदृशो बन्धुरं सिन्धुरास्यः ॥ १५ ॥

सेवायां हेवाकोहभिलाषो येषाम् । अहमग्रेहमग्रे भवामीतीच्छा ।
अहंपूर्विकेति यावत् । ते च ते देवासुरनराणां समूहास्तेषां
देदीप्यमानमुकुटाग्राणां या कोटिः संख्याविशेषस्तत्र व्याटीकमानाः सुसंगताः
सूर्यतुल्यरत्नपञ्क्तिकान्तिप्रवाहास्तेषाम् । राजन्ती नीराजनश्रीरारात्रिकशोभा
तस्याः सखायस्ते च ते चरणनखाश्च तेषां द्योतेन प्रकाशेन
विद्योतमानः स प्रसिद्धः सिन्धुरास्यो गजमुखः । हे विमलदृशः
पण्डिताः । मम बन्धुरं रम्यं स्त्रेयः स्थिरतरं श्रेयः कल्याणं देयात् ।
ममेत्यस्य वा विमलदृश इति विशेषणम् । 'विमलदृशा' इति पाठे तु
सौम्यावलोकनेन श्रेयो दद्यादित्यर्थः ॥

एतेन प्रकटरहस्यमन्त्रमालागर्भेण स्फुटतरसंविदा स्तुवेन ।
यः स्तोति प्रचुरतरं महागणेशं तस्येयं भवति वशंवदा त्रिलोकी

॥ १७ ॥

स्फुटतरसंविदेत्यनेन स्तोत्रे प्रसादगुणः सूचितः । प्रचुरतरः
मुहूर्तः । अन्यस्पष्टम् ॥

इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यवर्यश्रीराघवचैतन्यविरचितं
महागणपतिस्तोत्रं तच्छिष्यकृत्या टिप्पण्य समेतं समाप्तम् ।

Encoded and proofread by Dhaval Patel drdhaval2785 at gmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated त्oday

<http://sanskritdocuments.org>

Maha Ganapathi Stotram Lyrics in Bengali PDF

% File name : mahagaNapatistotra.itx

% Location : doc_ganesha

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : Dhaval Patel drdhaval2785 at gmail.com

% Proofread by : Dhaval Patel drdhaval2785 at gmail.com

% Latest update : September 15, 2014

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

%

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 12, 2015] at Stotram Website